

4. Панферова Я. В., Кмітіна І. В., Цвіркун Л. І. Комп'ютерні мережі. Методичні вказівки до виконання лабораторних робіт студентами напрямку підготовки 6.050102 Комп'ютерна інженерія, 2012.

5. Федевич О., Ползюков В. Використання середовища wireshark для вивчення комп'ютерних мереж студентами. Редакційна колегія, 2019. С. 78.

МАСОВІ ВІДКРИТІ ОНЛАЙН-КУРСИ У ПРОФЕСІЙНОМУ САМОРОЗВИТКУ ВИКЛАДАЧІВ

Генсерук Віктор Анатолійович

здобувач третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти спеціальності

011 Освітні, педагогічні науки,

Тернопільський національний педагогічний університет імені Володимира Гнатюка,

viktern@gmail.com

Надання з використанням цифрових технологій стає пріоритетом на кожному етапі життя та дає нові можливості. Однією з найважливіших навичок, якими повинні володіти фахівці 21-го століття, є здатність використовувати цифрові технології для дослідження та професійного розвитку [4].

Швидкий розвиток технологій вплинув на багато аспектів нашого життя, особливо на навчання та освіту. Електронні пристрої, програмне забезпечення, навчальні платформи та інтернет зробили навчання простішим і швидшим, а їх якість покращилася завдяки цим новим технологіям. У сфері вищої освіти та дистанційного навчання широко використовуються масові відкриті онлайн-курси (МООС). Вони пропонують безкоштовний доступ та інтерактивну участь через інтернет та інші технології. Метою платформ МООС є створення нового віртуального простору для отримання нових знань щодо активізації викладання і навчання та освітньої взаємодії. Такий підхід онлайн-навчання надає користувачам можливість професійного саморозвитку на курсах за різними рівнями та престижем.

В контексті діджиталізації освіти отримання знань в процесі професійного саморозвитку є неминучим. Це мотивація для тих, хто навчається впродовж життя, до саморозвитку, як особистого, так і професійного. Фахівці, які навчаються протягом усього життя, – це самотивовані особи, які своїми діями рухаються вперед з тією ж швидкістю, що й технології. На думку науковців користувачі МООС – це фахівці, які хочуть контролювати власне навчання, активно залучені в навчальний процес і беруть участь у групах колег із конкретними намірами та сильною мотивацією до навчання [1].

Термін «відкриті освітні електронні ресурси» був вперше визначений ЮНЕСКО як «відкрите надання освітніх ресурсів за допомогою інформаційно-комунікаційних технологій для консультацій, використання та адаптації спільнотою користувачів для некомерційних цілей» [2]. Відкриті освітні електронні ресурси – це оцифровані матеріали, які вільно та відкрито пропонуються викладачам і студентам для самонавчання та повторного використання для викладання, навчання та досліджень [3]. Таким чином, користувачі можуть легально та вільно отримувати доступ, копіювати, використовувати, адаптувати та повторно ділитися матеріалами з відкритих освітніх електронних ресурсів. Такі ресурси надають вільний доступ до високоякісного навчального контенту та матеріалів.

Вчителі використовують персональні мережі для отримання інформації, кооперації, співпраці, рефлексії та для соціалізації. Для того, щоб забезпечити освіту за допомогою цифрових технологій, вчителі повинні продовжувати підтримувати свій професійний розвиток і це можливо через персональні навчальні мережі [1].

Головною перевагою МООС є те, що усі учасники можуть навчатися у своєму власному темпі, дотримуючись власного розкладу, у будь-якій точці світу. Курси, які пропонують розробники, можуть мати кінцеві терміни для виконання завдань, тестів і оцінювання. Кожен користувач може вибрати, коли їх проходити. Як і традиційне навчання, МООС також заохочують співпрацю між учасниками за допомогою різноманітних форумів і дискусійних груп.

Основним завданням платформ МООС є наявність в усіх курсах якісного та інтерактивного матеріалу. Одними з найвідоміших платформ масових відкритих онлайн-курсів є Coursera та EdX. Меншою популярністю користуються Udacity, Udemu та Khan Academy.

Кожна платформа МООС має свої особливості та зміст курсів, які відіграють певну роль у визначенні найкращого варіанту для саморозвитку.

Оцінка якості МООС складається з 12 вимірів (рис. 1):

Рис. 1. Виміри оцінки якості МООС

Coursera є відомою платформою МООС, найбільш із відвідуваних веб-сайтів, основним напрямком якого є онлайн-навчання. Він був заснований у 2012 році як комерційна освітня організація професорами інженерів Ендрю Нг і Дафною Коллер зі Стенфордського університету. Обидва професори пропонували безкоштовні онлайн-версії своїх курсів перед запуском Coursera, і з того часу компанія додала більше курсів від провідних університетів [12].

Масові відкриті онлайн-курси вимагають від учасників освітнього процесу великої відповідальності щодо самопідготовки, а також вибору того, що найкраще підходить для їх прогресу.

Список використаних джерел

1. Tour E. Teachers' self-initiated professional learning through Personal Learning Networks. *Technology, Pedagogy and Education*, 2017. № 26(2). P. 179–192.
2. UNESCO. Forum on the Impact of Open Courseware for Higher Education in Developing Countries. 2002. URL: <https://unesdoc.unesco.org/ark:/48223/pf0000128515> (дата звернення: 26.03.2024).
3. UNESCO. Open educational resources. 2019. URL: <https://www.unesco.org/en/open-educational-resources> (дата звернення: 29.03.2024).
4. Генсерук Г. Р. Цифрова компетентність як одна із професійно значущих компетентностей майбутніх учителів. *Open educational e-environment of modern University*, 2019. № 6. С. 8–16.